

הארגון העולמי של בתי הכנסת
והקהילות האורתודוקסיות
World Organization of Orthodox
Synagogues and Communities

בס"ד

"וְהָיָה מִיָּמֵי זֶדְדִּי בְּזֶדְדִּי, וּמִיָּמֵי שַׁבַּת בְּשַׁבַּתוֹ"

And it shall come to pass that from one New Moon to another,
and from one Sabbath to another

(ישעיהו פרק סו פסוק כג)

איתוד בתי הכנסת בישראל
Union of Synagogues in Israel
www.unisyn.org.il

לוח דינים ומנהגים לעדות ישראל

מנורת "מכון המקדש"

חנוכיית הכותל המערבי

כסלו תשע"ו

12 בנובמבר 2015 – 11 בדצמבר 2015

המולד: בתחילת ליל חמישי (12.11.15), בשעה 18, 35 דקות, 11 חלקים.

קידוש לבנה: ממוצאי שבת ג' כסלו (14.11.15) בשעה 18:35 [עפ"י שיטות אחרות שמביא הרב ציקוני: 18:15 או 17:59],

ועד ליל חמישי י"ד בחודש (25.11.15) (כל הלילה).

זמן קידוש לבנה לפי עדות המזרח: ליל חמישי, ז' בכסלו (18.11.15) משעה 18:35

יום חמישי, ל' במרחשוון (12.11.15): א' דראש חודש כסליו.

יום שישי, א' כסלו, ב' דראש חודש כסלו (13.11.15):

בשחרית: אחרי פרשת התמיד אומר: "ובראשי חדשיכם". בברכת המזון: "יעלה ויבוא".

חצי הלל, קדיש תתקבל, מוציאים ספר תורה, קוראים בפרשת פנחס (במדבר כח): "וידבר ה' אל משה צו את בני ישראל" עד "ונסכו". מעלים לתורה ארבעה קרואים.

נוסח ספרד ואשכנזים חסידים: לכהן מ"וידבר" עד "עולת תמיד", ללוי מ"את הכבש", עד "ניחוח לה". לשלישי חוזרים מ"עולת תמיד" עד "ונסכה", ולרביעי "ובראשי חדשיכם" עד "ונסכו". חצי קדיש, "יהללו", אשרי ובה לציון. מנהג החסידים להקדים את "אשרי" "ובא לציון" להחזרת ספר התורה. חולצים תפילין ומתפללים תפילת מוסף של ראש חודש, קדיש תתקבל, עלינו, שיר של יום, ברכי נפשי, אין כאלוקינו.

מנהג עדות המזרח: בערבית מתחילים "בברכי נפשי". בעמידה "יעלה ויבוא". הלל בדילוג ובלי ברכה, קדיש תתקבל. אומר "ואברהם זקן", בריך שמיה. מוציאים ספר תורה, וקוראים בפרשת פנחס (פרק כ"ח, פסוק א'): "וידבר ה' אל משה" וגו'. מעלים לתורה ארבעה קרואים. קוראים לכהן מ"וידבר" עד "עולה תמיד", חוזרים ללוי פסוק "ואמרת להם" עד "רביעית ההין", ולשלישי קוראים מ"עולת תמיד" עד "ונסכה", ולרביעי "ובראשי חדשיכם" עד "ונסכו". חצי קדיש, אשרי ובה לציון, בית יעקב, שיר המעלות, מזמור של יום, הושיענו. מחזירים ספר תורה למקומו, חולצים התפילין לאחר חצי קדיש, מתפללים מוסף של ראש חודש, ולאחר חזרת הש"ץ תתקבל ואומרים "ברכי נפשי", קדיש יהא שלמא, "קוה אל ה'" ו"פיטום הקטורת", עלינו לשבח.

מנהג אשכנזים-פרושים בארץ ישראל: כדעת הגר"א לקרוא לכהן עד "עולה תמיד", ללוי מ"את הכבש" עד "ניחוח לה", לשלישי חוזרים מ"עולת תמיד" עד "ונסכה", ולרביעי "ובראשי חדשיכם" עד "ונסכו".

בברכת המזון: יעלה ויבוא.

זמני הדלקת נרות ביום שישי, א' בחודש כסלו תשע"ו (13.11.15)

הדלקת נרות		הדלקת נרות		צאת החג בישראל		הדלקת נרות			
17:29	מדריד	19:37	מלבורן	16:20	ניו יורק	17:18	ירושלים	16:05	ירושלים
17:55	מרבייה	18:09	יוהנסבורג	16:22	לוס אנג'לס	17:20	תל אביב	16:21	תל אביב
16:27	טורונטו	19:05	בואנוס איירס	16:44	פריס	17:21	באר שבע	16:24	באר שבע
14:41	וורשה	16:00	מוסקבה	15:45	לונדון	17:18	חיפה	16:13	חיפה
		16:21	רומא	16:21	אמסטרדם	17:22	אילת	16:16	אילת

שבת פרשת תולדות, ב' כסלו (14.11.15)

מפטירים במלאכי א' "משא דבר ה' עד "מלאך ה' צבאות הוא".
במנחה קוראים לשלושה בפרשת ויצא.

זמני הדלקת נרות ביום שישי ח' בחודש כסלו (20.11.15)

הדלקת נרות		הדלקת נרות		צאת החג בישראל		הדלקת נרות			
17:24	מדריד	19:45	מלבורן	16:14	ניו יורק	17:15	ירושלים	16:02	ירושלים
17:50	מרבייה	18:14	יוהנסבורג	16:18	לוס אנג'לס	17:17	תל אביב	16:18	תל אביב
16:20	טורונטו	19:12	בואנוס איירס	16:36	פריס	17:18	באר שבע	16:21	באר שבע
14:31	וורשה	15:48	מוסקבה	15:36	לונדון	17:15	חיפה	16:09	חיפה
		16:15	רומא	16:11	אמסטרדם	17:20	אילת	16:12	אילת

שבת פרשת ויצא, ט' כסלו (21.11.15)

מפטירים בהושע י"ב, י"ג "ויברח יעקב שדה ארם" עד סוף הספר. כדי לסיים בטוב יש שמוסיפים יואל ב', כ"ו-כ"ז "ואכלתם..." ולא יבושו עמי לעולם".

במנחה קוראים לשלושה בפרשת וישלח.

יום ג', י"ב בכסלו (24.11.15) המסופק אם הזכיר "טל ומטר" בשמונה עשרה אינו חוזר, שכבר אמרו 90 פעמים.

זמני הדלקת נרות ביום שישי ט"ז בחודש כסלו (27.11.15)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת החג בישראל		הדלקת נרות	
17:20	מדריד	19:52	מלבורן	16:10	ניו יורק	17:14	ירושלים	16:00	ירושלים
17:47	מרבליה	18:19	יוהנסבורג	16:15	לוס אנג'לס	17:15	תל אביב	16:16	תל אביב
16:16	טורונטו	19:18	בואנוס איירס	16:30	פריס	17:16	באר שבע	16:19	באר שבע
14:24	וורשה	15:39	מוסקבה	15:29	לונדון	17:13	חיפה	16:07	חיפה
		16:11	רומא	16:04	אמסטרדם	17:19	אילת	16:11	אילת

שבת פרשת וישלח, ט"ז כסלו (28.11.15)

מפטירים בבניא "חזון עובדיה".
במנחה קוראים לשלושה בפרשת וישב.

זמני הדלקת נרות ביום שישי כ"ב בחודש כסלו (4.12.15)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת החג בישראל		הדלקת נרות	
17:18	מדריד	19:59	מלבורן	16:08	ניו יורק	17:14	ירושלים	15:59	ירושלים
17:46	מרבליה	18:25	יוהנסבורג	16:14	לוס אנג'לס	17:15	תל אביב	16:15	תל אביב
16:13	טורונטו	19:25	בואנוס איירס	16:26	פריס	17:16	באר שבע	16:18	באר שבע
14:19	וורשה	15:33	מוסקבה	15:24	לונדון	17:13	חיפה	16:06	חיפה
		16:09	רומא	15:59	אמסטרדם	17:19	אילת	16:10	אילת

שבת פרשת וישב, כ"ג כסלו (5.12.15)

מפטירים בעמוס ב', ו' "כה אמר ה'", עד ג', ח' "מי לא ינבא". מברכים חודש טבת שחל ביום שבת קודש ולמחרתו ביום ראשון (12-13.12.2015). אין אומרים "אב הרחמים".

מולד חודש טבת: יום שישי (11.12.2015) בשעה 7 בבוקר, 19 דקות ו-12 חלקים

במנחה קוראים לשלושה בפרשת מקץ.

בתפילת ערבית של מוצאי שבת כ"ד כסלו מתחילים בני חו"ל לומר "ותן טל ומטר" בברכת השנים.

א' דחנוכה, יום ב', כ"ה כסלו (7.12.15)

שנת תשע"ו היא מוצאי שמיטה. בחנוכה יוצאים רוב הירקות מ איסור ספיחין, ואפשר לקנות מירקות השנה. רשימה מלאה ומדויקת של סוף הזמן לאיסור ספיחין אפשר למצוא במדור שמיטה, באתר האינטרנט www.daat.ac.il דעת - בפרק סיכומים הלכתיים, לוחות תאריכים לקדושת שביעית ולאיסור ספיחין.

אחר תפילת מנחה ביום ראשון, מדליק השליח-ציבור נר חנוכה בבית הכנסת משום פרסומי ניסא (ויש מדליקים קודם "עלינו"). מעמידים בבית הכנסת את המנורה לצד דרום, זכר למנורת המקדש. ומברכים "להדליק", "שעשה נסים", "שהחיינו". אין יוצאים ידי חובה בנר חנוכה שמדליקים בבית הכנסת. אם אין לחזן את מי להוציא בביתו, לא יברך שנית "שהחיינו". ברוב בתי הכנסת נוהגים שמדליקים נר חנוכה אחרי מנחה, מתפללים ערבית, וכל אחד הולך לביתו ומדליק.

זמן הדלקת נר חנוכה בימי החול: לדעת רוב הפוסקים, מיד אחרי צאת הכוכבים. לדעת הגר"א – מיד עם שקיעה בדיעבד זמנה כל הלילה. בבית חד-קומתי מעמיד את המנורה בחוץ, משמאל הכניסה לבית, במרחק 10 ס"מ מהפתח, בגובה 30-100 ס"מ מהארץ. אין להדליק במקום שהרוח עלולה לכבות את הנר. אם אין אפשרות להדליק ליד הפתח, או בבית קומות, מדליק בבית על יד החלון מימין. יש להדר להדליק בשמן זית. יש להפריד בין הנרות שלא ייראו כמדורה.

גם הנשים חייבות במצווה. אין להדליק מנר לנר. זמן המצווה – חצי שעה. כבו הנרות קודם חצי שעה, נוהגים שמדליקים שוב בלי ברכה. **ברכות ההדלקה:** "להדליק", "שעשה נסים" וביום הראשון "שהחיינו", "הנרות הללו". **משך זמן ההדלקה:** לפחות חצי שעה. ומדליק במקום שאין רוח שיכולה לכבות את הנר. אסור ליהנות מאורה, ואין להדליק מנר לנר. היוצא מביתו לפני שקיעה, יכול להדליק בברכה החל מפלג המנחה (15:32), ובתנאי שהנרות יבערו עד חצי שעה אחרי שקיעה (17:20). לפי השיטה שיש להדליק לאחר צאת הכוכבים, צריכים הנרות לבעור עד לשעה 17:40 [זמנים אלה הם הזמן המאוחר ביותר בחג החנוכה]. בכל שמונת ימי חנוכה אומר בתפילה ובברכת המזון **"על הנסים"**. שכן ולא אמר בשמונה עשרה, אם נזכר לפני שאמר "ברוך אתה ה'", אומר במקום שנזכר, ואם נזכר לאחר שאמר "ה'", אינו חוזר. בברכת המזון אם נזכר לאחר שגמר הברכה אינו חוזר, ולפני "הרחמן הוא יזכנו", יאמר: "הרחמן הוא יעשה לנו נסים ונפלאות כמו שעשה לאבותינו בימים ההם וגו' בימי מתתיהו...". בכל ימי חנוכה מתענים רק תענית חלום, אין אומרים תחנון, אין אומרים **למנצח**, ואין מספידים אלא לחכם בפניו.

מנהג עדות המזרח: אחר שהדליק אומר "הנרות הללו", ואומר "מזמור שיר חנוכת הבית לדוד". יש נוהגים לומר 7 פעמים "ויהי נועם" ומזמור "יושב בסתר עליון" לשמירה.

שחרית. גם בשחרית נוהגים להדליק בבית הכנסת נרות חנוכה בלי ברכה, לפרסומי ניסא. הלל שלם בכל ימי חנוכה, חצי קדיש. קוראים בתורה לשלושה בפרשת נשא (במדבר ז', א') "ויהי ביום כלות משה". לכהן עד "לחנוכת המזבח", ללוי עד "מלאה קטורת", לשלישי עד "נחשון בן עמינדב". שיר של יום: "מזמור שיר חנוכת הבית" (תהלים ל'). בבית הכנסת מדליקים נר חנוכה אחר תפילת מנחה.

ב' דחנוכה, ליל ג', כ"ו כסלו (8.12.15). בבית הכנסת מדליקים נר חנוכה אחר תפילת מנחה, ובבית נוהגים להדליק אחר שקיעת החמה, ומברכים 2 ברכות: "להדליק נר חנוכה" (או: "נר של חנוכה") ו"שעשה נסים". מתחילים להדליק מן הנר הנוסף, שהוא משמאל [ולדעת הגר"א מתחילים כל הימים מנר ראשון הסמוך לפתח שהוא עיקר מצוה]. **שחרית.** התפילה והלל כיום א' בחנוכה, קריאת התורה "ביום השני", לכהן עד "מלאה קטורת", ללוי עד "נתנאל בן צוער", לשלישי חוזר מ"ביום השני" עד "נתנאל בן צוער".

ג' דחנוכה, יום ד', כ"ז כסלו (9.12.15). התפילה והלל כיום א' בחנוכה. קריאת התורה "ביום השלישי" והחלוקה כיום ב' דחנוכה.

ד' דחנוכה, יום ה', כ"ח כסלו (10.12.15). התפילה והלל כיום א' בחנוכה. קריאת התורה "ביום הרביעי", והחלוקה כיום ב' דחנוכה.

ה' דחנוכה, יום ו', כ"ט כסלו (11.12.15). התפילה והלל כיום א' בחנוכה. קריאת התורה "ביום החמישי" והחלוקה כאתמול. ערב ראש חודש.

זמני הדלקת נרות ביום שישי כ"ט בחודש כסלו (11.12.15)

הדלקת נרות		הדלקת נרות		צאת החג בישראל		הדלקת נרות			
17:18	מדריד	20:05	מלבורן	16:08	ניו יורק	17:15	ירושלים	16:00	ירושלים
17:46	מרבליה	18:29	יוהנסבורג	16:15	לוס אנג'לס	17:16	תל אביב	16:16	תל אביב
16:13	טורונטו	19:30	בואנוס איירס	16:25	פריס	17:18	באר שבע	16:19	באר שבע
14:17	וורשה	15:30	מוסקבה	15:22	לונדון	17:14	חיפה	16:07	חיפה
		16:08	רומא	15:56	אמסטרדם	17:20	אילת	16:11	אילת

ו' דחנוכה, שבת פרשת מקץ, ל' כסלו (12.12.15), א' דראש חודש טבת.

מדליקים נר חנוכה 25 דקות לפני שקיעה (ואפילו בירושלים שם רגילים להדליק 40 דקות לפני שקיעה), כדי שהנרות ידלקו חצי שעה אחר צאת הכוכבים. יש להכין נרות גדולים שידלקו זמן רב מהרגיל. מברך שתי הברכות: "להדליק" ו"שעשה נסים". מיד לאחר הדלקת נר חנוכה מדליקים נר שבת.

קבלת שבת ותפילת שבת. אומר "על הנסים" בתפילה ובברכת המזון.

מנהג עדות המזרח: בערבית אין אומרים "במה מדליקין". אומרים כל ישראל, אמר ר' אלעזר, קדיש על ישראל. בעמידה אומרים על הנסים. שחרית תפילה ככל שבת, "יעלה ויבא", "על הנסים". הלל שלם. מוציאים שלושה ספרי תורה, באחד קורים לששה בפרשת השבוע (מקץ). בספר השני קוראים לשביעי "ביום השבת" ובראשי חדשים". מניחים את הספר הראשון ליד השני. חצי קדיש. בספר השלישי קוראים למפטיר בפרשת נשא: "ביום השישי". מפטירים בזכריה ב', י"ד "רני ושחמי בת ציון" עד ד', ז' "חן חן לה". אין אומרים "אב הרחמים".

מוסף של שבת וראש חודש, "אתה יצרת". ראוי להוסיף בתפילת המוסף, לפני "ברוך אתה ה' מקדש השבת וישראל" – "קדשנו במצוותיך ותן חלקנו בתורתך" וכו', כבכל שבת, ואח"כ לברך ברכת "מקדש השבת וישראל וראשי חדשים". "על הנסים", שיר של יום: "מזמור שיר ליום השבת", ויש אומרים גם "מזמור שיר חנוכת הבית" ככל ימי חנוכה.

במנחה "יעלה ויבא", "על הנסים". קוראים לשלושה בפרשת ויגש. אין אומרים צדקתך צדק.

חודש טבת

ז' דחנוכה, ב' ראש חודש, יום א', א' בטבת (13.12.15). ערבית: אתה חוננתנו, "יעלה ויבוא", "על הנסים", "ויהי נועם", "ואתה קדוש". בבית הכנסת מדליקים נר חנוכה ואח"כ מבדילים, ובבית מבדילים ואח"כ מדליקים נר חנוכה. אין מברכים "בורא מאורי האש" על נר חנוכה, שאין נהנים מאורו.

שחרית. תפילה ככל ראש חודש עם ההוספות של חנוכה. קריאת התורה. מוציאים 2 ספרי תורה, באחד קוראים לשלושה בפרשת פנחס, לכהן מ"וידבר" עד "רביעית ההין", ללוי "עולת תמיד" עד "ונסכה". לשלישי "ובראשי חדשים" עד "ונסכו". מניחים ספר שני על הבימה, מגביהים ספר ראשון וקוראים בספר שני לרביעי: "ביום השביעי". חצי קדיש, "יהללו", אשרי ובא לציון, חצי קדיש. תפילת מוסף של ראש חודש, "על הנסים", קדיש תתקבל, עלינו, שיר של יום: "ברכי נפשי". אין כאלוקינו.

ח' דחנוכה, 'זאת חנוכה', יום ב', ב' בטבת (14.12.15). שחרית: התפילה והלל כיום א' בחנוכה, קריאת התורה לשלושה מ"ביום השמיני", לכהן עד "מל אה קטורת", ללוי עד "גמליאל בן פדהצור", לשלישי עד "כן עשה את המנורה" בפרשת בהעלותך.

ברכת חודש טוב ומבורך

חנוכה שמח

Eliezer Sheffer

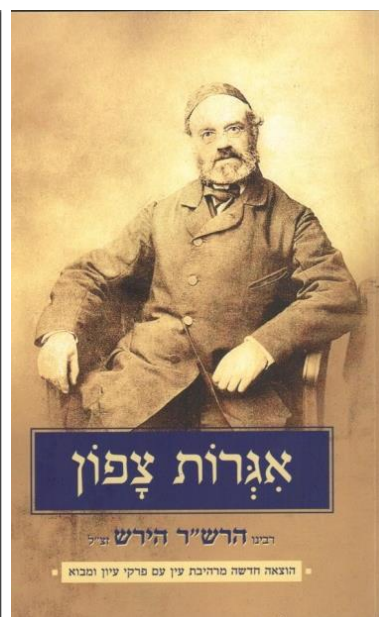
אליעזר שפר

הרב **שמואל חיים פפנהיים** חסיד "תולדות אהרון" ואיש "**העדה החרדית**". שנים רבות שימש כעורך בטאון "**העדה**", כמזכיר בכד"צ וכדובר של העדה החרדית בארץ ישראל. צאצא למשפחה ייקית רבת עשייה לתורה ותעודה, עוסק בשנים האחרונות בהעצמת הקשר של "**תורה ודרך ארץ**" לאור משנתו של הרש"ר הירש כמודל לקהילה חרדית בריאה ואיתנה מבוססת על השתלבות בתעסוקה ואחריות חברתית כלל-ישראלית מצד אחד, ומצד שני הקפדה חרדית לשמרנות ומסורת ללא פשרה.

הספר "**אגרות צפון**" הוא הבסיס להבנת רוח הרש"ר הירש בבנין מודל לחיים חרדים משתלבים, והפצתו כספר לימוד חובה לתלמידי בתי החינוך החרדיים לבנים ובנות הוא משימה עליונה ראשון במעלה להתגשמות והעמקת הנרטיב של החרדי הירא והשלם שמעורה בעולם ובחיי החברה והסביבה.

המעוניינים בספר מוזמנים לפנות בכתב לדוא"ל: betaon@013net.net

לוה דינים ומנהגים "מדי חודש בחודשו" מבוסס גם על הלוח דינים ומנהגים השנתי בהוצאת "היכל שלמה"